PLÁN SPOLOČENSKEJ ZODPOVEDNOSTI V PODNIKANÍ NA ROK 2022

Mesto Žilina

Mesto Žilina

Spoločenská zodpovednosť (z anglického prekladu Social Responsibility) je pojem, ktorý sa používa na označenie zodpovedného správania, ktoré je priateľské k spoločnosti a k životnému prostrediu. Hlavným cieľom je správať sa v každodennej praxi tak, aby z procesov a výsledkov aktivít mal prospech široký okruh ľudí.

Samospráva mesta Žilina v rámci svojej činnosti spolupracuje s mnohými neziskovými organizáciami, občianskymi združeniami alebo súkromnými spoločnosťami. Zároveň pri riešení viacerých projektov zohľadňuje aj názor občanov. Byť spoločensky zodpovedný je povinnosťou obcí voči svojim občanom. Cieľom mesta Žilina je intenzívnejšie zapájanie kľúčových partnerov i občanov do každodenných aktivít Mestského úradu v Žiline.

Plán spoločenskej zodpovednosti mesta na rok 2022 je postavený na troch dôležitých pilieroch, ktoré sa majú rovnomerne rozvíjať:

- **EKONOMICKÁ OBLASŤ**
- **ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ**
- **SOCIÁLNA OBLASŤ OBLASŤ**

EKONOMICKÁ OBLASŤ

Ide o najdôležitejší pilier, ktorý tvorí základ fungovania mesta. Je dôležité, aby samospráva efektívne hospodárila s finančnými prostriedkami a znižovala svoj dlh. Do tejto oblasti patrí zodpovedné verejné obstarávanie, zlepšovanie poskytovaných služieb občanom, dodávateľsko-odberateľské vzťahy s tretími stranami a iné.

KONKRÉTNE PLÁNY NA ROK 2022:

- **Vyrovnaný rozpočet** – Žilina bude v roku 2022 hospodáriť s vyrovnaným rozpočtom 95,93 mil. eur. Cieľom je, aby celkové výdavky neprevyšovali príjmy tak, ako tomu bolo napr. v roku 2020, kedy mesto na konci roka evidovalo prebytok 10 967 688,45 eur.

- **Samospráva má naplánovaných 102 investičných projektov** v celkovej hodnote takmer 6 mil. eur, ktoré skvalitnia služby a zlepšia životné podmienky obyvateľov.

- **Spoločensky zodpovedne nakupovať tovary, služby a práce** za verejné peniaze s prihliadnutím na ochranu životného prostredia (v plnej miere podporujeme zelený aspekt vo verejnom obstarávaní) a inovácie (snahou je čo najviac eliminovať papierovú formu obstarávania, všetky obstarávania sa realizujú výlučne elektronickou formou, predovšetkým cez portál e-zakazky a Elektronický kontraktačný systém). Pri verejnom obstarávaní má mesto Žilina v pláne riadiť sa v zákazkách nie len podľa ceny, ale v čo najväčšej možnej miere aj sociálnym alebo ekologickým aspektom, čo znamená nastaviť iné kritéria, ktoré sú v konečnom dôsledku dôležitejšie ako cena vysúťaženej zákazky.

- **Príchodom súčasného vedenia mesta Žilina boli dňom 1. 1. 2019 prijaté opatrenia na dosiahnutie úplnej transparentnosti** a otvorenosti procesov verejných obstarávaní. Na dosiahnutie tohto cieľa bol zavedený jednotný postup elektronizácie procesov certifikovaným systémom ezakazky.sk. Počas troch rokov sa všetky zákazky realizujú v režime tohto systému, ktorý certifikoval Úrad pre verejné obstarávanie.

Zároveň vedenie mesta zadalo cieľ, minimalizovať zadávanie zákaziek obmedzenému počtu uchádzačov. Opatrenia sa ihneď prejavili v otvorenosti súťaží a premietli sa do výšky ušetrených finančných prostriedkov, čo viedlo k vyššej miere hospodárnosti. V roku 2021 bolo ušetrených 9 535 222,53 eur bez DPH, z čoho prevažnú časť tvorili služby. Celkovo bolo v roku 2021 realizovaných a úspešne ukončených 171 súťaží. V roku 2022 má mesto Žilina v pláne realizovať okolo 200 verejných obstarávaní.

ENVIROMENTÁLNA OBLASŤ

Ekologická udržateľnosť je vo svete veľmi naliehavou témou a moderné ekologické riešenia sa stávajú samozrejmosťou. Samospráva si dáva za cieľ uprednostňovať projekty, ktoré podporujú udržateľný rozvoj a ochranu životného prostredia i zdravia obyvateľov.

KONKRÉTNE PLÁNY NA ROK 2022:

- **Mesto Žilina sa zapája do mnohých aktivít "zelenej agendy".** Ich realizácia je súčasťou projektu zmierňovania a prispôsobovania sa zmene klímy, ktorý je v meste Žilina naplánovaný na obdobie od februára 2021 do februára 2024 s investíciou viac ako 1,3 mil. eur. Projekt je podporený z Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu. V rámci tohto projektu sa v roku 2022 vybuduje zelená strecha na budove mestského úradu a samospráva začne s prípravou zelenej strechy aj na budove mestského divadla. Ďalej je v pláne v rámci tohto projektu vytvoriť edukačný park pred Mestským úradom v Žiline, pribudne líniová a mobilná zeleň v hodnote 300 000 eur, zrevitalizuje sa časť Lesoparku Chrasť, vysadí sa mestský les v Zástraní, dobuduje sa Park Sv. Juraja v Trnovom a zníži sa energetická náročnosť budovy Materskej školy Andreja Kmeťa.

- **V rámci podpory ekologických foriem dopravy a znižovania emisií samospráva rozširuje sieť cyklochodníkov.** V roku 2022 začne mesto pracovať na budovaní troch cyklotrás v meste (cyklotrasa V10 od hypermarketu TESCO do centra mesta, prvý úsek cyklotrasy V9 zo sídliska Vlčince smerom na Vodné dielo Žilina, úsek II cyklotrasy H2 zo sídliska Solinky do centra mesta). Ďalej je v tomto roku plánované dokončenie významnej Cyklomagistrály VD Žilina – Terchová, ktorá prechádza v rámci katastrov Belá, Lysica, Stráža, Krasňany, Varín, Gbeľany, Nededza a Teplička nad Váhom. Celková dĺžka trasy je 14,99634 km a realizuje ju Oblastná organizácia cestovného ruchu Malá Fatra. Vybudovanie cyklotrasy patrí svojou dĺžkou, vlastníckymi vzťahmi, chráneným územím aj finančnou náročnosťou k najnáročnejším projektom cyklotrás na Slovensku.

- Každoročne sa mesto zapája do celoslovenských kampaní zameraných na ochranu životného prostredia:
  - **Do práce na bicykli** – súťaž má podporovať alternatívne spôsoby dopravy. Medzi súťažnými tímami nikdy nechýbajú ani zamestnanci Mestského úradu v Žiline, ktorí v roku 2021 získali 3. miesto medzi samosprávami.
  - **Naše Mesto** – v rámci tohto projektu zamestnanci mestského úradu a dobrovoľníci z viacerých firiem na území mesta skrášľujú a obnovujú okolie vo vybraných lokalitách (napr. v roku 2021 zveľadili detské ihriská).
  - **Európsky týždeň mobility** – upozorňuje na možnosti ekologických druhov dopravy. Počas tohto týždňa sú pre Žilinčanov pripravené viaceré aktivity – cyklorafajky pre cyklistov i kolobežkárov, bezplatná doprava mestskou hromadnou dopravou pre všetkých cestujúcich, bezplatná kontrola a oprava bicyklov, zábavno-vzdelávacie aktivity pre deti.
  - **Sme ZA čistejšie mesto** – ide o projekt mesta Žilina, ktorého cieľom je jarné upratovanie a čistenie mesta a okolia. Do kampane sa zapájajú zamestnanci mestského úradu, žiaci základných a stredných škôl i široká verejnosť.
- **V roku 2020 začala samospráva s revitalizáciami vnútroblokov** na sídliskách, ktoré zahŕňali celkovú zmenu priestorov zameranú na oddych, hru a športové aktivity. V roku 2022 plánujeme zrevitalizovať vnútroblok Slovanská – Tulská na sídlisku Vlčince.
- **Samospráva prostredníctvom komunikačných kanálov** (sociálne siete, webová stránka, citylighty na autobusových zastávkach) priebežne vyzýva občanov a informuje ich o správnom triedení separovaného zberu a biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu, o zdravom kúrení (pretože čím kúrime, to aj dýchame), nevypaľovaní tráv predovšetkým v jarnom období (z dôvodu úhynu množstva živočíchov a nebezpečenstva vzniku požiarov) alebo aj o používaní prírodných dekorácií na hroboch svojich blízkych hlavne v čase Sviatku všetkých svätých a Pamiatky zosnulých.
- **V spolupráci so Žilinským útulkom, OZ Tulkáčik a OZ Žilinské labky** sa mesto stará o túlavé mačky a psy. Aj starostlivosť o túlavé zvieratá je súčasťou ochrany životného prostredia.

SOCIÁLNA OBLASŤ

V centre pozornosti sociálnej dimenzie sa nachádza práca a pracovné záujmy zamestnancov. Zamestnanci sú ovplyvňovaní pracovnými podmienkami a pracovnými vzťahmi v organizácii. Sociálnu výzvu v tomto prípade predstavuje nezištné vytváranie pridanej hodnoty pre zamestnancov, komunitu a spoločnosť.

KONKRÉTNE PLÁNY NA ROK 2022:

- **Zamestnanci mestského úradu môžu využívať rôzne benefity** (nárok na dovolenku 5 dní nad rámec zákonníka práce, flexibilná pracovná doba, voľný vstup na mestskú plaváreň, zvýhodnené vstupy do mestského divadla).

- **Samospráva poskytuje pre svojich občanov** veľa rôznych sociálnych služieb, ktoré môžu využívať ľudia so zdravotným znevýhodnením a seniori (Denný stacionár, Úsmev – zariadenie pre seniorov, opatrovateľská služba, prepravná služba a iné), rodiny s deťmi (Zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov, poskytovanie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi), sociálne znevýhodnení ľudia (Komunitné centrum na Bratislavskej ulici). Mesto sa usiluje sociálne služby stále zlepšovať a rozširovať tak, aby čo najviac vyhovovali potrebám občanov.

- **Samospráva zriadila dve nadácie**, prostredníctvom ktorých pomáha ľuďom v ťažkej životnej situácii (Nadácia mesta Žilina) a podporuje komunity v oblasti športu a vzdelávania (Žilinská komunitná nadácia).

- **Samospráva sa snaží zlepšovať podmienky aj pre hendikepovaných a zdravotne znevýhodnených ľudí.** S cieľom zlepšiť podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným postihnutím, bude v Základnej škole Námestie mladosti vybudovaný výťah, čo pomôže k debarierizácií školy a integrácii detí so zdravotným postihnutím. Výťah má byť vybudovaný v decembri 2022.

- **Mesto Žilina spolupracuje s Červeným krížom, Diecéznou charitou Žilina a s rôznymi občianskymi združeniami**, prostredníctvom ktorých pomáha zdravotne či sociálne znevýhodneným obyvateľom. Zároveň tieto organizácie samospráva pravidelne podporuje aj finančne.

- **Spoločenská zodpovednosť má z dlhodobého hľadiska priniesť pozitívny dopad** na samosprávu, jej zamestnancov a predovšetkým na občanov a celkový vzhľad a rozvoj mesta.

Služby verejnej správy a samosprávy sú službami pre spoločnosť, ktorá požaduje dôveryhodnosť, otvorenosť a zodpovednosť, transparentnosť, spolupracovať s každým vnútri i mimo organizácie a maximálne priblíženie sa k občanovi. Plnenie týchto požiadaviek je cieľom konceptov zodpovedného správania. Spoločenská zodpovednosť má z dlhodobého hľadiska priniesť pozitívny dopad na samosprávu, jej zamestnancov a predovšetkým na občanov a celkový vzhľad a rozvoj mesta.

Od plánu spoločenskej zodpovednosti samospráva očakáva nasledovné benefity:

- **podpora inovácií,**
- **znižovanie nákladov práve vďaka aplikovaniu nových a inovatívnych prvkov,**
- **posilnenie dôveryhodnosti samosprávy,**
- **zvýšenie príťažlivosti pre investorov,**
- **zlepšenie a zefektívnenie vzťahov so súkromným i neziskovým sektorom.**